

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 5.4

Τεχνική αναφορά για το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5

«ΘΑΛΗΣ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΔΙΑΦΩΝΗΕΝ: φωνήεντα των ελληνικών ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ: Φωνολογική και φωνητική ανάλυση, κατάρτιση διαλεκτικού ευρετηρίου και κοινωνική Ευαισθητοποίηση για την αΝάδειξη του γλωσσικού πλούτου»

ΔΙΑΦΩΝΗΕΝ

VOCALECT

MIS: 379396

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΟΜΑΔΑ: ΕΟ3

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για τη ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η μελέτη των γλωσσικών διαλέκτων και ιδιωμάτων μας προσφέρει τη δυνατότητα να προσεγγίσουμε τις γεωγραφικές και κοινωνικές ποικιλίες μιας γλώσσας. Η διδασκαλία των γλωσσικών διαλέκτων μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να καταλάβουν πώς και γιατί η γλώσσα αλλάζει με το πέρασμα των χρόνων καθώς επίσης και να διαπιστώσουν ότι η χρήση μιας διαλέκτου συνδέεται στενά με την κοινωνική ταυτότητα του ομιλητή/της ομιλήτριας.

Η διδασκαλία των διαλέκτων στο σχολικό περιβάλλον στοχεύει στην ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας (καθηγητών και μαθητών) σχετικά με τον πλούτο της γλώσσας που μιλούν αλλά και σχετικά με την ανάγκη διατήρησής τους. Ταυτόχρονα όμως η διδασκαλία των διαλέκτων συχνά προσκρούει σε προκαταλήψεις σχετικά με κάποιες διαλέκτους και στην έλλειψη ανοχής απέναντι στους ομιλητές τους. Για την αντιμετώπιση παρόμοιων αντιλήψεων και για την αλλαγή αυτών των προκαταλήψεων είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.

Αρχικά, στο πλαίσιο της Δράσης 1.3, πραγματοποιήθηκε επισκόπηση της βιβλιογραφίας σε σχέση με τον σχεδιασμό και τη χρήση ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας εστίασε στον σχεδιασμό γλωσσικού εκπαιδευτικού υλικού και στη δυνατότητα χρήσης του στο σχολικό περιβάλλον αλλά και στη δυνατότητα αυτόνομης χρήσης του από τους μαθητές.

Αναφορικά με το εκπαιδευτικό υλικό για τη διδασκαλία των διαλεκτικών ποικιλιών, τέτοιο υλικό έχει δημιουργηθεί και χρησιμοποιηθεί σε διάφορες χώρες, όπως π.χ. στην Αμερική, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Γερμανία, τη Δανία, το Βέλγιο και την Ολλανδία με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας σχετικά με τις διαλέκτους των χωρών αυτών (αναλυτική παρουσίαση της σχετικής έρευνας που έγινε για το σχεδιασμό τέτοιου εκπαιδευτικού υλικού γίνεται στο βιβλίο των Cheshire, Edwards, Münsterman & Weltens, 1989). Αναφορικά με την Ελλάδα, υπήρχαν μέχρι σήμερα κάποιες ιστοσελίδες οι οποίες διέθεταν είτε διδακτικές προτάσεις είτε κείμενα με διαλεκτικό λόγο τα οποία

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

απευθύνονταν κυρίως σε εκπαιδευτικούς και μαθητές Β'βάθμιας εκπαίδευσης. Οι προτάσεις αυτές καθώς και το υλικό ήταν βασισμένα στον γραπτό λόγο. Ο προφορικός διαλεκτικός λόγος δεν έχει σχεδόν ποτέ χρησιμοποιηθεί συστηματικά ως βάση για τη δημιουργία διδακτικών προτάσεων. Η συστηματική και πλούσια συλλογή των ηχητικών αρχείων στο πλαίσιο του προγράμματος VOCALECT μας επέτρεψε να επιλέξουμε με βάση συγκεκριμένα κριτήρια τα πλέον κατάλληλα αρχεία για τις ανάγκες του μαθητικού κοινού για το οποίο σχεδιάστηκε το εκπαιδευτικό υλικό.

ΠΑ5.4.1: Ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό για εκπαιδευτικούς

Στόχος του υλικού που δημιουργήσαμε στο πλαίσιο του προγράμματος VOCALECT είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευτικοί (α) βασικές γνώσεις σχετικά με τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις διαλέκτους (ήχοι/προφορά) και (β) γνώσεις μεθοδολογίας για τη διδασκαλία των διαφορών αυτών σε μαθητές της Β' βάθμιας και Γ' βάθμιας εκπαίδευσης

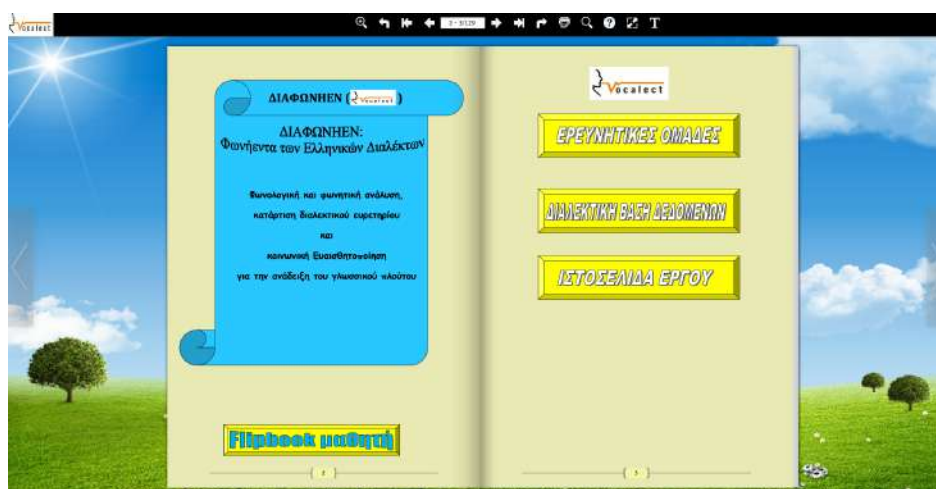
ΠΑ5.4.3: Ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό για τους μαθητές Β'βάθμιας εκπαίδευσης και φοιτητές Γ' βάθμιας εκπαίδευσης

Όσον αφορά στους μαθητές της Β' βάθμιας εκπαίδευσης, το υλικό στοχεύει να τους βοηθήσει (α) να αποκτήσουν επίγνωση των διαφορετικών ήχων που υπάρχουν στις διάφορες γεωγραφικές διαλέκτους, (β) να αναθεωρήσουν τις πεποιθήσεις τους σχετικά με τα κοινωνικά στερεότυπα που συνδέονται με τις διαλέκτους και (γ) να αναγνωρίσουν τη γλωσσική και κοινωνική σημασία τους και την ανάγκη διατήρησής τους. Όσον αφορά στην Γ'βαθμια εκπαίδευση, ένας επιπρόσθετος στόχος είναι η ενημέρωσή τους για την ύπαρξη του προγράμματος ΔΙΑΦΩΝΗΕΝ, και η διάχυση των αποτελεσμάτων στα πανεπιστήμια. Με τη δημιουργία και διάχυση του υλικού αυτού φιλοδοξούμε όχι μόνο να ενημερώσουμε τους φοιτητές σχετικά με την έρευνα αυτήν και τα αποτελέσματα αλλά και να προκαλέσουμε περαιτέρω

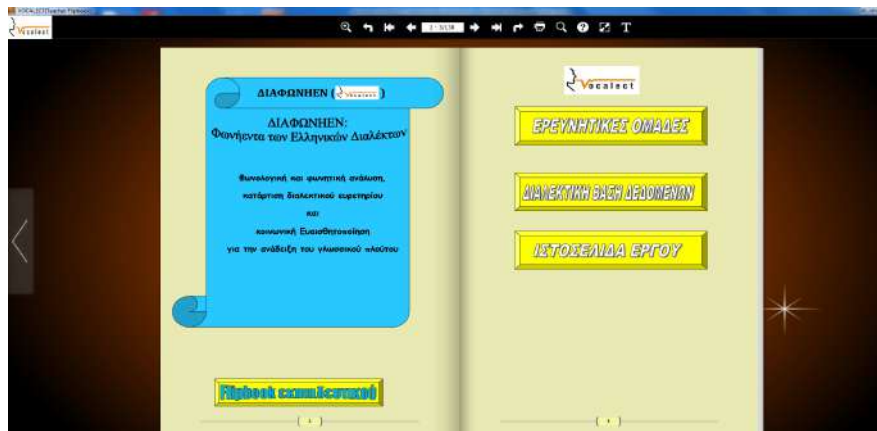
ενδιαφέρον και να τους ενθαρρύνουμε να αναλάβουν προπτυχιακές και μεταπτυχιακές εργασίες στην έρευνα ελληνικών διαλέκτων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος VOCALECT δημιουργήθηκε βάση δεδομένων με τα φωνολογικά χαρακτηριστικά των υπό μελέτη διαλέκτων. Τα δεδομένα αυτά αποτέλεσαν τη βάση για τη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού. Το εκπαιδευτικό υλικό που τελικά δημιουργήσαμε βασίστηκε σε ένα πλήθος ηχητικών αρχείων (μεμονωμένων λέξεων, λέξεων ενσωματωμένων σε προτάσεις, ελεύθερο λόγο, εκτενή λόγο με συγκεκριμένη θεματολογία). Η επιλογή των ηχητικών αρχείων που περιλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό υλικό έγινε με συγκεκριμένα κριτήρια: (α) αντιληπτότητα των ήχων, (β) καθαρή άρθρωση των ομιλητών, (γ) διάκριση της διαλεκτικής και ιδιοματικής προφοράς από την τυπική ποικιλία (standard variety).

Όπως αναφέραμε και στην αρχική μας πρόταση, η διδασκαλία και εκμάθηση ενός τέτοιου θέματος πρέπει να υποστηριχθεί με τη χρήση ποικίλων οπτικο-ακουστικών μέσων, και κυρίως με ηχητικά αρχεία ομιλητών διάφορων διαλέκτων. Έτσι, το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήσαμε περιλαμβάνει (α) ένα flipbook για τους μαθητές/ήτριες και φοιτητές/ήτριες (βλ. Εικόνα 1) και (β) ένα flipbook για τους εκπαιδευτικούς (βλ. Εικόνα 2).

Εικόνα 1. Παράδειγμα εικόνας από το flipbook για μαθητές.

Εικόνα 2. Παράδειγμα εικόνας από το flipbook για εκπαιδευτικούς.

Το δεύτερο περιλαμβάνει λεπτομερείς οδηγίες και επεξηγήσεις τις οποίες ο εκπαιδευτικός αναμένεται να αξιοποιήσει και να χρησιμοποιήσει στον σχεδιασμό του μαθήματός του. Ο σχεδιασμός και η δημιουργία των δύο flipbooks έγιναν με το πρόγραμμα Flip PDF Professional.

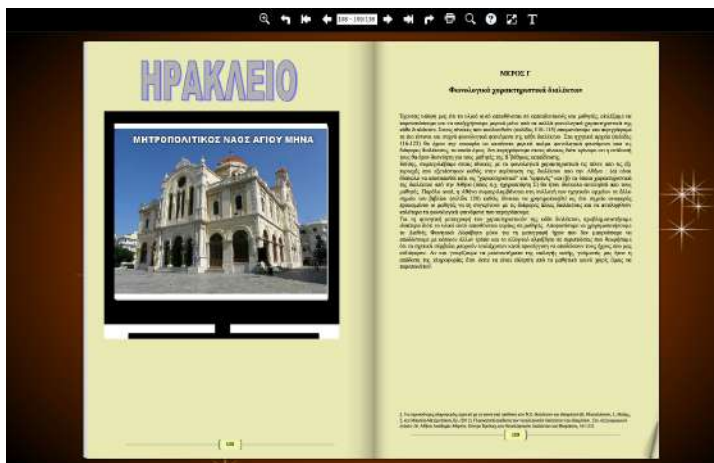
Το flipbook αποτελείται από τα παρακάτω μέρη: (α) Μέρος Α (θεωρητικό μέρος), (β) Μέρος Β (γεωγραφικά, ιστορικά, πολιτισμικά στοιχεία περιοχών) και (γ) Μέρος Γ (ηχητικό υλικό και παιχνίδια). Λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού αλλά και τους τρόπους με τους οποίους προτιμούν να προσεγγίζουν πλέον τη γνώση, κρίναμε ότι σωστό θα ήταν να αξιοποιήσουμε το ηλεκτρονικό υλικό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Για τον σκοπό αυτό αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε τις διαλέκτους σε ένα πλαίσιο γεωγραφικό, ιστορικό και πολιτισμικό και όχι αποκλειστικά μέσω της φωνολογικής τους διάστασης.

Αναλυτικά, το Α μέρος παρουσιάζει το πρόγραμμα ΔΙΑΦΩΝΗΝ (VOCALECT), τους στόχους του εκπαιδευτικού υλικού, περιγράφει το θεωρητικό πλαίσιο και επεξηγεί τι είναι η διάλεκτος, τι το ιδίωμα και ποια είναι τα χαρακτηριστικά των διαλέκτων και των ιδιωμάτων, αντίστοιχα. Στη συνέχεια δίνει πληροφορίες για τις στάσεις των ομιλητών και πιο συγκεκριμένα, των μαθητών, απέναντι στις διαλέκτους και στα ιδιώματα και κάνει αναφορά στις κοινωνικές προκαταλήψεις και τα στερεότυπα. Στο

πλαίσιο αυτό τονίζεται η σημασία διατήρησης των τοπικών διαλέκτων και ιδιωμάτων (κοινωνιολογικοί & γλωσσικοί λόγοι) και η ανάγκη ενημέρωσης για τις τοπικές διαλέκτους (κοινωνική ευαισθητοποίηση και ανεκτικότητα).

Το Β μέρος είναι το μέρος της παρουσίασης των ιδιωμάτων και τα προσεγγίζει γεωγραφικά, ιστορικά και πολιτισμικά. Το πρόγραμμα εξετάζει 6 ιδιώματα από 6 γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας (Κοζάνη (Μακεδονία), Ιωάννινα (Ήπειρο), Λάρισα (Θεσσαλία), Αθήνα (Αττική), Ηλεία (Πελοπόννησο) και Ηράκλειο (Κρήτη)) και το Β μέρος του υλικού δίνει τις σχετικές πληροφορίες - γεωγραφικές, ιστορικές, πολιτισμικές - για κάθε περιφέρεια και αντίστοιχη πόλη χωριστά. Οι πληροφορίες αυτές αντλήθηκαν από το διαδίκτυο (η αναφορά των σχετικών ιστοσελίδων γίνεται μέσα στο υλικό). Ας σημειωθεί εδώ ότι έχουν αφαιρεθεί από το πληροφοριακό αυτό υλικό κάποιοι υπερσύνδεσμοι προκειμένου (α) να μην οδηγεί η κάθε παραπομπή σε λήμματα που δεν είχαν σχέση με τα υπό εξέταση αντικείμενα και τα οποία πιθανόν να αποπροσανατολίσουν τον μαθητή/εκπαιδευτικό και (β) να μην υπάρχει ο κίνδυνος νεκρών συνδέσεων ή ευμετάβλητων συνδέσεων που παραπέμπουν αλλού.

Στο τέλος των πληροφοριών αυτών παρατίθεται κάποιο ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό από αξιοθέατα των περιοχών αυτών με στόχο να δώσουμε τη δυνατότητα στους μαθητές και φοιτητές να οπτικοποιήσουν κάποιες από τις γεωγραφικές, ιστορικές και πολιτισμικές πληροφορίες που παρουσιάζονται στο δεύτερο μέρος (βλ Εικόνα 3).

Εικόνα 3. Παράδειγμα από το φωτογραφικό υλικό διαλεκτικών περιοχών.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΜΟΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΩΣΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τέλος, το Γ μέρος του υλικού περιλαμβάνει μια βασική ανάλυση των πιο σημαντικών φωνολογικών χαρακτηριστικών των υπό εξέταση διαλέκτων και ιδιωμάτων, επιλεγμένο ηχητικό υλικό και κάποιες παιγνιώδεις δραστηριότητες οι οποίες συνδυάζουν χρήση ηχητικού αρχείου με χρήση τυπικών δραστηριοτήτων αναγνώρισης και συμπλήρωσης κενών ή αντιστοίχισης. Συγκεκριμένα, έχοντας υπόψη μας ότι το υλικό αυτό απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές, επιλέξαμε να παρουσιάσουμε και να επεξηγήσουμε μερικά μόνο από τα πολλά φωνολογικά χαρακτηριστικά του κάθε ιδιώματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνονται σε πίνακες οι οποίοι (α) παρουσιάζουν το φωνολογικό φαινόμενο, (β) δίνουν τη φωνητική μεταγραφή του, (γ) επεξηγούν πώς προφέρονται αυτοί οι ήχοι και (δ) παραθέτουν κάποια ενδεικτικά παραδείγματα τα οποία βασίζονται στα αντίστοιχα ηχητικά αρχεία (βλ. Εικόνα 4). Για τη φωνητική μεταγραφή των χαρακτηριστικών της κάθε διαλέκτου, προβληματιστήκαμε ιδιαίτερα διότι το υλικό αυτό απευθύνεται κυρίως σε μαθητές. Αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε το Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο μόνο για τη μεταγραφή ήχων που δεν μπορούσαμε να αποδώσουμε με κάποιον άλλον τρόπο και το ελληνικό αλφάβητο σε περιπτώσεις που θεωρήσαμε ότι τα σχετικά σύμβολα μπορούν τουλάχιστον κατά προσέγγιση να αποδώσουν τους ήχους που μας ενδιέφεραν. Αν και γνωρίζουμε τα μειονεκτήματα της επιλογής αυτής, γνώμονάς μας ήταν η απόδοση της πληροφορίας έτσι ώστε να είναι εύληπτη από το μαθητικό κοινό χωρίς όμως να παραποιείται.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

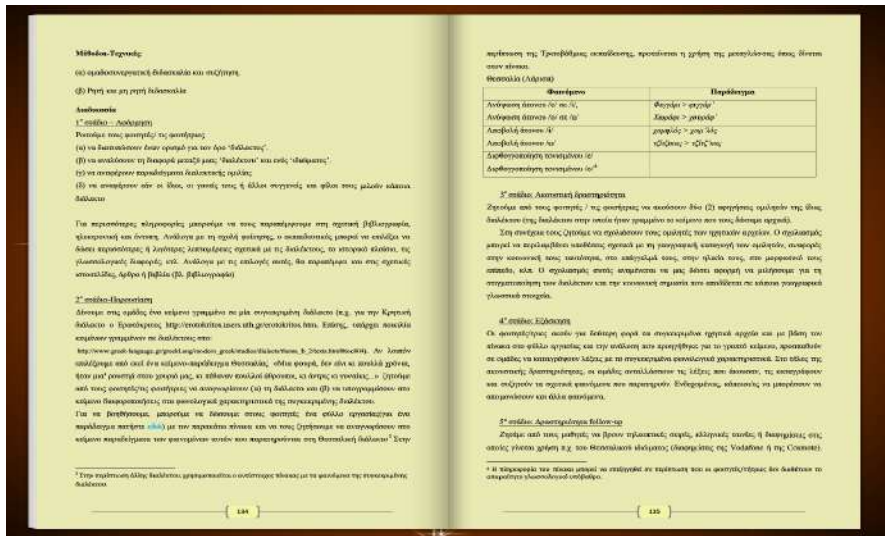

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

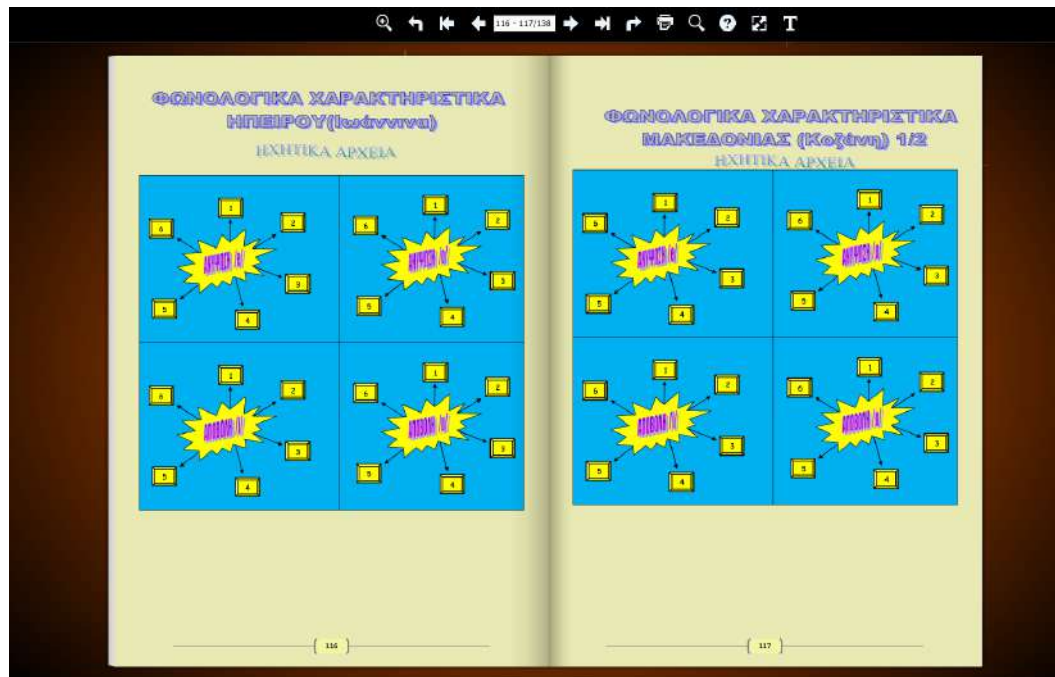
Εικόνα 4. Παράδειγμα σελίδας με ανάλυση των πιο σημαντικών φωνολογικών χαρακτηριστικών

ΠΑ5.4.4: Κατάρτιση διαφόρων τύπων ηλεκτρονικών δραστηριοτήτων για την ακουστική πρόσληψη και παραγωγή.

Στη συνέχεια του Γ Μέρους του εκπαιδευτικού υλικού, παρουσιάζεται η πρώτη ηχητική δραστηριότητα, η οποία έχει στόχο να εξοικειώσει τους μαθητές με τα φωνολογικά φαινόμενα που περιγράφηκαν στους πίνακες. Στο στάδιο αυτό, τα ηχητικά αρχεία έχουν κατηγοριοποιηθεί ανά ιδίωμα. Σε κάθε ιδίωμα αντιστοιχούν 2 έως 6 διαφορετικά φωνολογικά φαινόμενα και

κάθε ένα από αυτά υποστηρίζεται από 3-6 περίπου αρχεία (βλ. Εικόνα 5).

Εικόνα 5. Παράδειγμα ηχητικής δραστηριότητας με τα φωνολογικά φαινόμενα

Οι μαθητές επιλέγουν το φωνολογικό φαινόμενο που θέλουν να ακούσουν και στη συνέχεια μπορούν να επιλέξουν κάθε ένα από τα ηχητικά αρχεία προκειμένου να ακούσουν λέξεις ή προτάσεις από διάφορους/ες ομιλητές και ομιλήτριες του συγκεκριμένου ιδιώματος. Οι λέξεις ή προτάσεις αυτές περιέχουν το συγκεκριμένο φωνολογικό φαινόμενο.

Μετά από την άσκηση ακουστικής αντίληψης και εξοικείωσης με τα συγκεκριμένα φωνολογικά φαινόμενα κάθε ιδιώματος, οι μαθητές/φοιτητές έχουν την ευκαιρία να ακούσουν ομιλητές και ομιλήτριες των ιδιωμάτων αυτών να αφηγούνται τρία γνωστά παραμύθια (την Κοκκινোসκουφίτσα, τον λαγό και τη χελώνα, τη Σταχτοπούτα). Συγκεκριμένα, παρουσιάζεται ο χάρτης της Ελλάδας (Χάρτης παραμυθιών), στον οποίο οι μαθητές/φοιτητές μπορούν να επιλέξουν τη γεωγραφική περιοχή που επιθυμούν να 'επισκεφτούν' για να ακούσουν το συγκεκριμένο ιδίωμα. Καθώς εκτίθενται στον ελεύθερο λόγο των ομιλητών/τριών, οι μαθητές/φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τα φωνολογικά χαρακτηριστικά του κάθε ιδιώματος σε ένα εκτενές συγκείμενο όπου πλέον μπορούν να διακρίνουν

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

διαφορές όχι μόνο σε τεμαχιακά αλλά και σε υπερτεμαχιακά χαρακτηριστικά (π.χ. επιτονισμό). Επίσης, το γεγονός ότι οι ιστορίες που αφηγούνται οι ομιλητές/τριες είναι κοινές, και επομένως κάποιες λέξεις και δομές είναι κοινές σε όλες τις αφηγήσεις, οι μαθητές/φοιτητές έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν διαλεκτολογικές διαφορές σε συγκεκριμένες λέξεις.

Στην επόμενη υποενότητα του Γ μέρους παρουσιάζονται οι διδακτικές προτάσεις. Στόχος όλων των διδακτικών προτάσεων είναι:

- (α) η σταδιακή εξοικείωση των μαθητών/φοιτητών με τα φωνολογικά χαρακτηριστικά των έξι διαλέκτων / ιδιωμάτων,
- (β) η συνειδητοποίηση ότι όλες οι διάλεκτοι και ιδιώματα αποτελούν ισότιμα γλωσσικά συστήματα
- (γ) η διαπίστωση ότι η υιοθέτηση μιας γλωσσικής νόρμας (π.χ. της ΚΝΕ) αποτελεί επιλογή που εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες και όχι αξιακές θεωρήσεις
- (δ) η κατανόηση των λόγων που οδηγούν στη γεωγραφική γλωσσική διαφοροποίηση και των λόγων για τους οποίους κάποιες διάλεκτοι και ιδιώματα χρωματίζονται αρνητικά
- (ε) η διερεύνηση των προσωπικών τους πεποιθήσεων σχετικά με τους ομιλητές και τις ομιλήτριες αυτών των διαλέκτων και ιδιωμάτων,
- (στ) η καλλιέργεια της ικανότητάς τους να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της κάθε διαλέκτου και επομένως τη γεωγραφική προέλευση των ομιλητών/τριών των διαλέκτων και ιδιωμάτων αυτών,
- (ζ) η ευαισθητοποίησή τους στην ανάγκη διατήρησης του διαλεκτικού πλούτου της Ελλάδας και (η) η αποβολή οποιασδήποτε στιγματοποίησης των ομιλητών/τριών των διαλέκτων και ιδιωμάτων αυτών.

Παρουσιάζονται δύο πλήρεις και λεπτομερείς διδακτικές προτάσεις - μία για τη Β΄βάθμια και μία για την Γ΄βάθμια εκπαίδευση. Οι προτάσεις αυτές αποτελούν πρότυπα μαθημάτων και έχουν την ακόλουθη δομή:

- Ομάδα Στόχος:
- Μαθησιακοί στόχοι:

- Διδακτικός στόχος:
  - Απαιτούμενος χρόνος:
  - Υλικό:
  - Οργάνωση τάξης:
  - Ρόλοι μαθητών:
  - Ρόλος εκπαιδευτικού:
  - Μέθοδοι-Τεχνικές:
  - Διαδικασία
- 1^ο στάδιο: Αφόρμηση
- 2^ο στάδιο: Παρουσίαση
- 3^ο στάδιο: Ακουστική δραστηριότητα
- 4^ο στάδιο: Πρότζεκτ (1)
- Αξιολόγηση
- Πρότζεκτ (2)
- 5^ο στάδιο: Δραστηριότητα follow-up

Η τελευταία υποενότητα του Γ μέρους παρουσιάζει δραστηριότητες εξάσκησης και παιχνίδια (βλ. Εικόνα 6). Αυτά περιλαμβάνουν:

- Παιχνίδι πολλαπλών επιλογών σχετικά με λεξιλόγιο περιοχών
- Παιχνίδι αντιστοίχισης ηχητικού με το φωνολογικό φαινόμενο
- Συμπλήρωση πρότασης με ακουστική υποβοήθηση
- Παιχνίδι αντιστοίχισης εικόνας αξιοθέατου (πολιτιστικού στοιχείου) με την ονομασία του.

Εικόνα 6. Παράδειγμα από τις δραστηριότητες εξάσκησης και τα παιχνίδια.

Σύμφωνα με την αρχική πρόταση, τα περιεχόμενα του CD θα άλλαζαν πλοήγηση ανάλογα με το αν απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς Β΄βαθμιας ή Γ΄βαθμιας εκπαίδευσης. Ο σκοπός ήταν το υλικό για την Β΄βαθμια εκπαίδευση να είναι εκλαϊκευμένο σε σχέση με αυτό της Γ΄βαθμιας εκπαίδευσης το οποίο θα απευθυνόταν σε καθηγητές/ερευνητές και στους φοιτητές τους. Στη διάρκεια της επεξεργασίας του εκπαιδευτικού υλικού, όμως, διαπιστώθηκε ότι κάθε προσπάθεια απλούστευσής του για τους μαθητές της Β΄βάθμιας εκπαίδευσης - σε φωνολογικό και γλωσσολογικό επίπεδο - ενείχε τον κίνδυνο παραποίησης των σχετικών πληροφοριών. Ως εκ τούτου προτιμήσαμε να επικεντρωθούμε στα πιο συχνά και έντονα φωνολογικά φαινόμενα τα οποία όμως προσπαθήσαμε να αποδώσουμε με όσο το δυνατόν πιο σαφή και επιστημονικό τρόπο. Επίσης, βάσει της αρχικής πρότασης, υπήρχε σκοπός να εκτυπωθεί κάποιο από το διδακτικό υλικό με σχέδια πρότυπων μαθημάτων. Παρ' όλα αυτά, στην πορεία του σχεδιασμού του ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού διαπιστώθηκε ότι αυτό ανταποκρινόταν καλύτερα στις προσδοκίες και ανάγκες των εκπαιδευτικών και μαθητών αφού μπορεί να γίνει ευρέως διαθέσιμο και άμεσα προσβάσιμο.

Τέλος, το ΠΑ 5.4.2 (Ενημερωτικό φυλλάδιο για την ενημέρωση των εκπαιδευτικών) ενσωματώθηκε στο ηλεκτρονικό υλικό προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των εκπαιδευτικών στη σχετική πληροφορία ενώ

το ΠΑ 5.5.5 (Έκθεση αποτελεσμάτων από πιλοτικό έλεγχο του πειραματικού υλικού) δεν πραγματοποιήθηκε λόγω λήξης του έργου.